

ny i Värmland

”Vi ska göra allt vi kan”

Farlig resa till Grums

Samarbete funkar i Sunne

Vägen från flyktingläger

Viktiga personliga möten

Värmland ska vara välkomnande

*I Värmland är lustigt att leva och bo
det landet jag prisar så gärna.
Där klappar det hjärtan med heder och tro
så fasta som bergenas kärna.
och var och en vän från när och fjärran land
som kommer att gästa vid Klarälvens strand
ska finna blott bröder och systrar*

Visst är den vacker? För mig säger den andra versen i Värmlandsvisan så oerhört mycket. Dels blir vi påmind om vår historia och den utveckling vi gjort. Dels blir vi påmind om de likheter människor har världen över och att värmlänningar alltid värnat om de som valt vårt län – i Värmland ska alla känna sig välkomna. Världen bortom Värmland ser dock annorlunda ut.

Att över 50 miljoner människor lever i flykt från sina hem visar på den kalla verklighet som just nu ligger som ett tjockt täcke över världen. Men flyktningbördan i världen fördelas ojämnt. Vi måste påminna varandra om att det är grannländer till de länder där oroshärdarna finns som tar emot de största flyktningströmmarna. Pakistan, Libanon, Turkiet för att nämna några. Mindre än hälften av alla som flyr lyckas ta sig till ett land som har en högre utvecklingsnivå än det landet man flyr ifrån.

Världsläget påverkar naturligtvis även oss i Värmland. 80 000 personer beräknas söka asyl i Sverige 2014 och sju av tio beräknas få stanna. Det innebär att vi måste öka mottagandet även i Värmland.

Värmlandsvisan säger inte minst att det är allmänmänskligt att tycka att där man är född eller där man bor, är den bästa platsen på jorden. Just det tycker jag är något som vi ska ha i åtanke när vi försöker sätta oss in i den situation personer på flykt befinner sig i. De kommer kanske inte till den finaste platsen på jorden, de har nämligen precis lämnat den. De har flytt, inte för att de vill utan för att de tvingats och de skulle kanske helst av allt vilja återvända. Vi, vi i Sverige och i Värmland, ska göra allt vi kan för att detta ska bli den bästa platsen att bo och verka på, för alla människor som kommer hit – oavsett bakgrund.

Kunskap leder till ökad öppenhet och förståelse för det okända. Det är något som är vedertaget. Därför ska folkbildarna i Värmland

och Länsstyrelsen i en gemensam satsning nå ut till värmlänningar med information och fakta om aktuella frågor på integrationsområdet. Studieförbunden kommer att bjuda in till studiecirkel och öppna föreläsningar. Målsättningen är att du som deltar ska lära dig mer om hur flyktningströmmarna ser ut i världen, vad en asylsökande är, få mer fakta om nyanlända flyktingar och om vilka de ensamkommande barnen är.

Genom samverkan och ökad kunskap ska vi tillsammans i länet arbeta för att Värmland ska vara ett välkomnande län som kännetecknas av människor som är bröder och systrar.

*Kenneth Johansson
Landshövding i Värmland*

FRÅGA STUDIEFÖRBUNDEN:

Anneli Erikson, NBV

Hur arbetar ni med integrationsfrågor?

Det är viktigt med mångfald och delaktighet för alla i samhället. Genom studieförbundet NBV:s studiecirkel och kulturarrangemang får människor kunskaper och redskap för delaktighet, inflytande och makt att påverka samhället och sin egen livssituation. Inom NBV är 36 procent av alla cirkelledare utlandsfödda och flera av våra medlems- och samarbetsorganisationer har rötter i andra länder. Med folkbildningen som metod lär sig fler mer om det nya landet och fler på orten får ta del av nya kulturer och därigenom motverkas främlingsfientlighet.

För mer info: www.nbv.se/varmland

Högsta antalet människor på flykt sedan andra världskriget

Just nu är mer än 50 miljoner människor på flykt undan krig och förföljelser runt om i världen. Drygt 85 procent av dem finns i utvecklingsländer, ofta grannländer till konfliktområdet.

– Det vi upplever nu är den värsta flyktingsituationen sedan andra världskriget, säger Karin Davin på UNHCR.

Kriget i Syrien, IS härjningar i Irak, de långvariga konflikterna i Afghanistan och Somalia. Det är bara några av alla kriser som tvingar människor att fly. Den stora majoriteten hamnar i länder som Pakistan, Iran och Libanon.

– Det är oerhört många människor som är på flykt, både till andra länder och inom sina egna. Alla flyktingsituationer syns inte i medierna, det finns konflikter som pågått i tiotals år och där vi inte ser någon lösning i sikte. Läget är det värsta i UNHCR:s historia, säger Karin.

VAD INNEBÄR DET FÖR DE MÄNNISKOR SOM FLYR?

– Det är svårt att beskriva i korta ordalag. Det är så klart fruktansvärt. De tvingas lämna sina hem och sin vardag. Innan flykten har de ofta varit med om oerhört traumatiska upplevelser, kanske sett människor man älskar bli dödade, varit med om tortyr eller annat hemskt. Och själva flykten och livet som flykting är också en påfrestande situation.

VAD KAN SVERIGE GÖRA FÖR ATT HJÄLPA TILL?

– Sverige gör väldigt mycket som partner till UNHCR, både vad gäller flyktingmottagande och genom generösa bidrag. Förra året var landet UNHCR:s femte största bidragsgivare, och har den största årliga kvoten inom EU för vidarebosättning. Vi är också tacksamma för att Sverige aktivt försöker få fler EU-länder att engagera sig för tryggare flyktvägar.

VAD INNEBÄR FLYKTINGSITUATIONEN FÖR SVERIGE?

– Antalet asylsökande har ökat de senaste åren. Sverige har inte haft så här höga siffror sedan kriget på Balkan på 90-talet. Det är många som kommer hit och som måste få en möjlighet att påbörja ett liv i trygghet här.

VILKEN ROLL KAN EN KOMMUN SPELA FÖR ATT GÖRA SITUATIONEN BÄTTRE?

– De flyktingar som söker skydd behöver också en plats där de kan få bo och börja om. Varje sån plats är enormt viktig. Där spelar kommunerna en stor roll.

DET FINNS MÅNGA SOM VILL ENGAGERA SIG OCH HJÄLPA TILL. VAD KAN MAN SOM ENSKILD PERSON GÖRA?

– Integration är inte en envägskommunikation, det behövs människor att samspela med. Där kan alla göra skillnad, oavsett om det är genom idrottsrörelsen, skolan, föreningslivet, näringslivet eller på andra sätt.

De flesta flyktingar som flydde till Sverige i början av 2014 kom från Syrien, Eritrea, Somalia, Afghanistan och Irak.

FAKTA FN:s flyktingorgan

UNHCR är en humanitär och opolitisk organisation som grundades 1950, efter ett beslut av FN:s generalförsamling. De har till uppgift att ge människor på flykt

internationellt skydd och finna varaktiga lösningar på deras svårigheter. I dag är UNHCR en av världens främsta humanitära organisationer. De har sedan starten hjälpt mer än 50 miljoner människor som tvingats på flykt. Organisationen har fått Nobels fredspris två gånger, 1954 och 1981.

NAMN: Qudrat Hassani

ÅLDER: 17 år

BOR: I en etta i Grums

GÖR: Pluggar naturvetenskapliga programmet på Sundsta Älvkullen i Karlstad

FRITIDSINTRESSEN: Tränar kampsport, friidrott och gym, älskar att laga mat

EN FILM JAG GILLAR: Warrior

FAVORITMAT: Afghansk mat, Quabuli, en ris- och lammgryta och Manto-grytan gjord på köttfärs, är några favoriter

FAVORITDRYCK: Yoghurtdrycken Dogh och Cola

LYSSNAR PÅ: Allt från afghansk musik till amerikansk pop

DRÖMMER OM: Att stå på egna ben och kunna hjälpa andra

EN LEDIG DAG: Lagar jag mat, umgås med kompisar, skypar och tränar

När hjärtat visar vägen

För tre år sedan satt Qudrat Hassani gömd på en båt mitt ute i Medelhavet. Bortom horisonten väntade friheten i Europa. Han var 13 år gammal och ensam i världen.

– När jag kom till Sverige fick jag äntligen andas ut, säger han.

Livet i Värmland är bra. Vardagen med skolan och träningarna i kampsport lunkar på, det är lätt att få kompisar och nya sammanhang. Att plugga på ett svenskt gymnasium och drömma om framtiden är en önskan som slog in, även om Qudrat hade svårt att tro det den där dagen han i alldeles för lite kläder klev av ett tyskt tåg i Malmö. Bakom sig hade han lämnat ett sargat Afghanistan. Resan till Europa är det svåraste han någonsin har gjort.

– Jag hade inget annat val. Att stanna kvar mitt i kriget var omöjligt. Nu när jag ser tillbaka på de sju månaderna det tog mig att komma hit, känner jag mig stolt. Då var jag väldigt modig, säger Qudrat.

VÅGA HANDLA MED HJÄRTAT

Människomugglare avlöste varandra, lika så jobben han fick utföra för att överhuvudtaget kunna ta sig fram. Som lökplockare och städare fick han tidigt lära sig att ingenting i livet kommer gratis. Att lita på människor är fortfarande svårt, men det blir bättre för

varje dag, och det mycket tack vare det bemötande Qudrat fick alldeles i början av sin tid i Sverige.

– De som tog emot mig i Malmö var fantastiska, de såg mig och var snälla. Den lilla stunden var avgörande och gav mig modet att orka fortsätta. Att våga handla med hjärtat är det allra viktigaste när man möter någon som måste börja om från noll i ett nytt land, säger han.

SAKNAD EFTER FAMILJ

Sedan en tid tillbaka är Grums hans hem. I en liten etta börjar Qudrat nu lägga en grund för ett nytt liv här. Målet är att efter gymnasiet flytta till Karlstad och universitetsstudier. Vad han ska bli när han blir stor vet han ännu inte, men att hjälpa andra är en stark drivkraft. Familjen han tragiskt förlorade saknar han dagligen. Kvar i Afghanistan finns en lillebror och längtan efter att återförenas blir stundtals övermäktig.

– Han är den enda jag har kvar. Jag jobbar på att få hit honom, men det är en svår process med mycket oro, säger Qudrat.

FAKTA Ensamkommande flyktingbarn

Ett ensamkommande flyktingbarn är en person som är under 18 år och kommer ensamt till Sverige från någon av världens oroshärddar. Barnet är då asylsökande. Alla värmländska kommuner har överenskommelser om att ta emot ensamkommande barn och under 2013 tog Värmland emot 74 minderåriga. Nästan alla barn som

kommer till Värmland är killar, bara en liten andel är tjejer. De flesta som blir placerade här är tonåringar.

Under de senaste åren har barnen kommit från Syrien, Afghanistan, Somalia, Eritrea, Marocko, Algeriet, Irak och Etiopien. En del har också varit statslösa.

KÄLLA: MIGRATIONSVERKET

Sagolika Sunne ställer upp

“Kalsonger har män, trosor har kvinnor. Förstår ni skillnaden?” frågar Theresa Fack, en av de frivilliga som språktränar tillsammans med en grupp män som nyligen kom till Sunne. Livsödena är många, men målet detsamma. Att lära svenska står på schemat.

FRÅGA STUDIEFÖRBUNDEN:

Kristina Carling, Studieförbundet

Hur arbetar ni med integration?

Vi anpassar verksamheten så att deltagare kan vara delaktiga på lika villkor utifrån skilda förutsättningar. Vi bidrar särskilt till att skapa aktiviteter och mötesplatser där människor med olika bakgrund, erfarenheter och värderingar kan mötas. Vi har studiematerial, exempelvis "Älskade barn" som lyfter frågor kring barn och föräldraskapet i ett nytt land. Vi samarbetar med olika internationella föreningar kring den verksamhet de vill genomföra, allt från film till matlagning.

För mer info: www.studieframjandet.se/varmland

FRÅGA STUDIEFÖRBUNDEN:

Hur arbetar ni med integrationsfrågor?

Cecilia Broström Tunér,
Medborgarskolan

Integration ingår i vårt uppdrag och betyder för oss att svenskar och personer med utländsk bakgrund behöver mötesplatser för gemensamma positiva upplevelser. Det är i mötet med varandra som vi får möjlighet att se allt det som förenas oss framför våra olikheter. I mötet blir olikheterna en resurs och tillgång. I vårt eget koncept Medspråk träffas infödda och invandrade svenskar i små samtalsgrupper och tränar svenska på ett informellt vis. För mer info: www.medborgarskolan.se

Ing-Marie Kahlén,
Folkuniversitetet

Vi arbetar gentemot en bred allmänhet. Bland annat genomför vi ett projekt mot hedersrelaterat våld samt omfattande utbildning i svenska, från fritidskurser till heltidsutbildningar som vi ordnar på uppdrag från arbetsförmedling och arbetsgivare. Vi tror att mångfald ger möjligheter. Ett internationellt perspektiv är viktigt, där vi tar till vara varandras kunskaper och erfarenheter berikar, utvecklar och korsbefruktar. Målet är att ge människor kunskaper och verktyg för att kunna påverka samhället och sin egen livssituation.

För mer info: www.folkuniversitetet.se/karlstad

Två gånger i veckan tränar frivilliga Sunnebor svenska med nytilkomna. I väntan på besked om uppehållstillstånd kan undervisningen hjälpa till att skingra tankarna en stund.

I det gamla danspalatset Rottneros Vårdshus har musiken sedan länge tystnat. Nu för tiden är det annat som ljuder. Två kvällar i veckan är det svenska glosor som tränas. Ett trettiotal människor från världens oroshärdar finns samlade runt borden för att nöta det nya språket.

– Ibland är det svårt, ibland lite lättare. Många ord liknar tyskan och en del engelskan, säger Muthafar Al-saied Ahmad.

Han är 27 år gammal och kommer från Syrien. Där pluggade och jobbade med stensulpturer, här i Sverige väntar han sedan fem månader tillbaka på ett besked om nästa steg i processen. Under tiden gäller det att fylla tiden med meningsfulla aktiviteter. Att träna svenska är en av dem.

– Det är roligt och bra att träffas så här. Det betyder mycket, säger Muthafar.

LÄTT ATT ENGAGERA SIG

Det hela började med en sida på Facebook. ”Med hjärtat i Sunne” är en kanal för samordning när någon behöver stöd i vardagen och hjälpen ser olika ut beroende på de situationer som uppstår. Allt sker med frivilliga krafter. När den första flyktingförläggningen öppnade i Rottneros blev den här Facebook-sidan en naturlig mötesplats för dem som handgripligen ville hjälpa till. Utöver språkträningen har här också bland annat arrangerats olika klädinsamlingar och möten mellan de nyanlända och de som redan bor i Sunne.

FAKTA

Frivilligarbete

Andra som också anordnar frivillig verksamhet för asylsökande i Sunne är Röda Korset, Rädda barnen, Svenska kyrkan och Missionskyrkan.

– Det är jätteviktigt att vi träffas, det är ett effektivt sätt att lära känna varandra. Ju fler gånger man möts desto mindre främmande blir vi, på så sätt motar vi rädslan i grind. Jag har fått många nya kompisar och en större förståelse för dem som vi tar emot, säger Lotta Appelqvist.

REPETERAR OFTA

Hon är en av de fem ledare som vid just det här tillfället finns på plats på vårdshuset. Materialet gruppen jobbar efter tas fram varje vecka av en pensionerad lärare. Sedan är det många repetitioner som gäller innan orden sitter rätt i munnen.

– Jag tycker att upplägget fungerar bra, man är här för att man vill hjälpa till och det tror jag gynnar alla, säger Lotta.

Muthafar Al-saied Ahmad kom till Sunne från krigets Syrien i somras. Nu längtar han efter en möjlighet att få börja om här i Sverige.

FAKTA Tips om man vill starta ett samarbete:

- Gör det enkelt att engagera sig
- Var öppen och tydlig med förväntningar
- Se till att alla berörda nås av informationen
- Involvera kommunen tidigt
- Sätt upp realistiska mål

FAKTA Flyktingmottagandet i Sunne

Sunne kommun har under det senaste året ökat sitt mottagande markant. Den 1 oktober 2014 hade kommunen tagit emot 57 flyktingar, 3 av dem var ensamkommande barn. Detta var en stor ökning jämfört med föregående år då kommunen tog emot 15 flyktingar.

Inom kommunen pågår ett aktivt arbete med många olika frivilliga insatser till asylsökande, ensamkommande barn och de som nyligen har fått uppehållstillstånd.

FAKTA Svenska för invandrare, SFI

Kommunerna ansvarar för SFI och är skyldiga att erbjuda språkundervisning till alla dem som har rätt till det. De nyanlända som är bosatta i kommunen och som saknar grundläggande kunskaper i svenska språket ska erbjudas SFI. Utbildningen ska också ge grundläggande kunskaper i att läsa och skriva. Från och med det andra kalenderhalvåret det år man fyller 16 år har man rätt att delta i utbildningen. Kommunerna ska aktivt arbeta för att de som omfattas av etableringslagen kan börja SFI en månad efter att de anmält sig till en SFI-kurs hos kommunen. Övriga ska kunna börja undervisningen inom tre månader. SFI ska omfatta minst 15 timmar undervisningstid i veckan.

KÄLLA: MIGRATIONSVERKET OCH LÄNSSTYRELSENA

Gunilla Ingemyr,
ordförande i socialnämnden
i Sunne kommun.

Vad gör Sunne kommun för de nyanlända?

– Vi ordnar plats i förskola och skola. Socialtjänsten har också som alltid ett visst ansvar för alla som vistas i kommunen. Till exempel om ett barn far illa utreder vi det och vidtar de åtgärder som situationen kräver. Utöver det håller vi på olika sätt kontakt med frivilligkrafterna och flyktingförläggningarna. Vi arrangerar möten mellan kommunen, landstinget, kommunens bostadsbolag, privata fastighetsägare, ansvariga för flyktingförläggningarna, länsstyrelsen, migrationsverket, polisen och de frivilliga om det är behov av det. Vi försöker även att vara lyhörda i största allmänhet för hur vi kan bidra till att eventuella problem löses snabbt. Vi håller alla kontaktvägar öppna, och verkar för en positiv inställning i vår kommun.

Vilken roll spelar frivilliga krafter?

– De är otroligt viktiga. Här i Sunne är deras arbete helt ovärderligt. Det är de som ska ha en stor eloge för att det fungerar så bra. De samarbetar bra med både förläggningsansvariga samt med varandra och andra berörda parter.

Vad ska man tänka på om man vill engagera sig?

– Att det är en frivilliginsats. Ingen kan begära att man ska göra mer än man själv vill och orkar med. Prata gärna med de som har erfarenhet från arbete med nyanlända för att få goda råd och tips. Lova inte mer än du kan hålla. Ta reda på fakta om flyktingsituationen, till exempel genom migrationsverkets mycket informativa hemsida. Samverka med andra frivilliga. Delta gärna i de utbildningar som ordnas av exempelvis Röda korset eller Rädda barnen.

*Som över en natt bytte systerarna Cuastumal oron i Colombia mot lugnet i Värmland.
Men vägen till Storfors var lång. Efter några månader på flykt i Ecuador klev de på planet mot en ny framtid.*

”Nu kan vi bo och leva lugnt”

– Nu kan vi bo och leva lugnt. Sverige är jättebra! Det är bra för barn och det finns många möjligheter att gå i skolan, för alla, säger Celia Cuastumal.

I juni 2013 fick hon börja om. Då var hon 28 år gammal. Tillsammans med dottern Sofia och lillasystern Marcela lämnade Celia allt det hon tidigare hade förknippat med sitt hem för ett nytt liv i Sverige. Nu spenderar systerarna dagarna med att läsa svenska samtidigt som 9-åriga Sofia går i skolan. Och trots att de ofta saknar familjen i Colombia är de glada över att få vara tillsammans. Längtan blir enklare att hantera när man är fler som delar tankar och känslor. Och det är lättare att drömma tillsammans. Celia vill gärna läsa till sjuksköterska och Marcela till jurist.

– Det är skönt att kunna koncentrera sig på att studera, att slippa vara orolig. Vi trivs här, säger Celia.

KORTARE VÄG TILL BESLUT

Familjen Cuastumal är några av de kvotflyktingar som Storfors kommun tar emot varje år. Den stora skillnaden för den här gruppen jämfört med andra asylsökande är att de som kommer till Sverige genom kvotsystemet redan har ett uppehållstillstånd som väntar på dem.

Beslutsprocessen blir därför kortare och etableringen kan påbörjas direkt. Uppdraget är det samma, men det praktiska arbetet skiljer sig en hel del,

berättar integrationssamordnaren Karolin Hansson på Storfors kommun.

– Vi åker och hämtar på flygplatsen och hjälper till så att de kommer i ordning i sin

lägenhet. Under den första tiden har kommunen tät kontakt med de nyanlända, man ser till att de får börja läsa svenska och att barnen kommer in i skolan så snabbt som möjligt.

OLIKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Omställningen för de enskilda personerna kan vara stor. Förkunskaperna om Sverige är oftast små och flyktingarna behöver mycket stöd för att anpassa sig till en ny vardag.

– Förutsättningarna ser olika ut. Vissa har suttit i flyktingläger hela sitt liv och behöver mycket tid för att orka ställa om. För kommunens del kan mottagandet verka resurskrävande, men om man investerar tiden får man igen den senare när etableringen väl har kommit igång, säger Karolina.

Nioåriga Sofia vill bli jurist, men hennes mamma Celia ser hellre att hon blir läkare. I ett land utan oroligheter är möjligheterna är större.

FAKTA Vad är en kvotflykting?

Kvotflykting är en flykting som före resan till Sverige fått uppehållstillstånd inom den flyktingkvot som regeringen fastställt.

Personer på flykt i ett annat land än sitt hemland kan vidarebosättas som kvotflyktingar efter att FN:s flyktingorgan UNHCR gjort bedömningen att det inte finns någon möjlighet till återvändande till hemlandet eller bosättning i flyktlandet för personerna.

Sveriges flyktingkvot har sedan 2011 varit 1900 kvotflyktingar per år och ser ut att vara densamma under 2015. Under 2014 kommer Sverige att ta emot kvotflyktingar som befinner sig i läger i Uganda, Kenya, Libanon, Jordanien, Irak, Egypten, Ecuador och Sudan. Av dessa är den största andelen Syrier på flykt.

Den 1 oktober 2014 hade Värmland tagit emot 74 kvotflyktingar.

Tillsammans når vi längre

Jim Frölander träffar alla nyanlända flyktingar i Filipstad. Tillsammans arbetar de fram en plan för det fortsatta livet i Sverige. Att mötas personligen är en förutsättning för att integrationen ska fungera. Det är ett ömsesidigt ansvar människor emellan, menar han.

Projektet Ny i Filipstad lyckas där andra har svårt, att få nyanlända i sysselsättning. Sedan ett år tillbaka jobbar Jim och kollegan Ahmad Hassan på Filipstads kommun med att kartlägga kompetensen hos de människor som tvingats lämna sina hemländer och nu bor på orten. Förutsättningarna är stundtals svåra, men det mest går, bara man har viljan och hjärtat på rätta stället.

– Vi har mycket att göra. Bara i dag har vi träffat elva personer som behöver hjälp, och då måste man utgå från det mest mänskliga. Jag försöker alltid ta reda på var fokus ligger hos den jag möter. Har man hela sin familj kvar i en krigshärd kan det till exempel vara väldigt svårt att starta ett företag. Inte för att kompetens saknas utan för att man har tankarna på annat håll, vilket är förstäligt, säger Jim.

KORTARE VÄNTETIDER BEHÖVS

Han har tidigare erfarenheter av att jobba med flyktingar. Under 90-talet mötte han många som hade flytt kriget i det forna Jugoslavien. Då som nu är tidiga insatser nyckeln till framgång. Att sitta sysslolös ett helt år på en förläggning och rulla tummarna bidrar till ännu sämre psykisk hälsa och mycket frustration. Snabba puckar gynnar alla, enskilda personen som vill jobba lika mycket

som de offentliga systemen som är till för att underlätta etableringen i ett nytt samhälle.

– Det är när systemen jobbar emot en som problemen uppstår. I dag får människor vänta nästan ett helt år innan de får gå på den första intervjun med Migrationsverket. Det är inte okej. Vi måste möta alla, tidigt, och tillsammans hitta en framkomlig väg. Det handlar om samarbete människor emellan, det är allra viktigast att komma ihåg när det känns hopplöst, säger Jim.

FAKTA Flyktingmottagande i Filipstad

Filipstad är en av de kommuner i Värmland som tar störst ansvar på hela flyktingområdet – det vill säga både vad gäller asylsökande flyktingar och ensamkommande barn. Kommunen har jobbat med alla delar i flyktingmottagandet under lång tid. På den senaste tiden har kommunen inlett ett mera aktivt mottagande där hela kommunen tar ett större ansvar i mottagandet.

Under 2013 tog kommunen totalt emot 144 flyktingar, 12 var dem var ensamkommande barn. Vid mätningen den 1 oktober 2014 hade Filipstad tagit emot 81 nyanlända, 10 av dessa var ensamkommande barn.

KÄLLA: MIGRATIONSVERKET

För att få hjälp enligt gällande regler för etablering finns i dag ett boendekrav för alla som har beviljats uppehållstillstånd i Sverige. Det innebär att människor som behöver hjälp måste vara folkbokförda på en hemadress innan exempelvis språkundervisning eller andra typer av arbetsmarknadsåtgärder kan sättas in. Det sätter många käppar i hjulen, menar Jim som just nu arbetar med att få till en effektivare samordning mellan alla värmländska kommuner inom detta område.

– Det är jätteviktigt att lyssna på folk och visa att vi bryr oss, för det gör vi ju. Men minst lika viktigt är det att hjälpas åt, att samarbeta – med den det berör och myndigheter mellan. Endast så kan vi lyckats med den svårt uppgiften att få människor i sysselsättning, oavsett om det gäller jobb eller studier, säger Jim.

Jim Frölander och Ahmad Hassan jobbar i projektet Ny i Filipstad.

FAKTA Etableringsreformen

Etableringsreformen började gälla den 1 december 2010 och syftar till att ge nyanlända förutsättningar för att etableras i Sverige. Etableringslagen omfattar alla nyanlända med uppehållstillstånd i åldrarna 20 till 64 år, och nyanlända i åldern 18-19 år utan föräldrar i Sverige.

Även anhöriga som fått uppehållstillstånd berörs.

Arbetsförmedlingen samordnar etableringsinsatserna genom att upprätta en etableringsplan tillsammans med den nyanlände. Etableringsplanen ska omfatta heltids sysselsättning och sträcka sig över två år. Den ska innehålla studier i svenska för invandrare, samhällsorientering och andra arbetsförberedande aktiviteter. För att få stöd i sin etablering har den nyanlände också rätt till hjälp av en etableringslots. Nyanlända med etableringsplan får också etableringsersättning.

KÄLLA: LÄNSSTYRELSENA

FRÅGA STUDIEFÖRBUNDEN:

Anna Sundkvist Kräutner, ABF

Hur arbetar ni med integrationsfrågor?

Utifrån ABF:s idéprogram och stadgar är bland annat integration en viktig del i vårt uppdrag. ABF Värmland jobbar tillsammans med många invandrarföreningar, och har även studier för enskilda personer som inte tillhör någon förening. Samhällsinformation, föräldrautbildningar, språkstöd, odling är några exempel på verksamhet som vi bedriver. Vi har även fritidsverksamhet för barn och unga i Arvika.

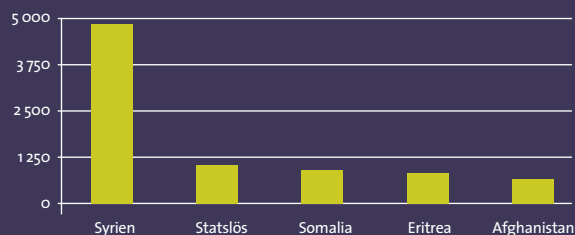
För mer info: www.varmland.abf.se

"Envar har rätt att i andra länder söka och åtnjuta fristad från förföljelse"

FAKTA Varifrån kommer flyktingarna? JANUARI-MARS 2014

FAKTA

- ✓ 50 miljoner människor är just nu på flykt runtom i världen.
- ✓ De allra flesta flyktingarna finns i utvecklingsländer.
- ✓ 54 000 människor sökte asyl i Sverige år 2013. 27 000 av de asylsökande fick stanna efter att Migrationsverket prövat deras asylskäl.
- ✓ Pakistan är det land i världen som tar emot flest flyktingar. 2013 kom det 1 638 500 flyktingar dit.
- ✓ Tyskland är det land som tar emot flest flyktingar i Europa. 2013 tog de emot 126 990 asylsökande.
- ✓ År 2013 tog Värmland emot 817 flyktingar. Året innan var den siffran 511.
- ✓ År 2013 tog Värmland emot 74 ensamkommande flyktingbarn. Året innan var den siffran 73.

KÄLLA: LÄNSSTYRELSEN VÄRMLAND OCH MIGRATIONSVERKET

Sex grunder för uppehållstillstånd:

UPPEHÅLLSTILLSTÅND SOM ANKNYTNING

Som anknytning till person som redan bor i Sverige räknas make/ maka/registerad partner eller sambo samt barn under 18 år. Under 2013 gavs 40 026 tillstånd på grund av anknytning.

UPPEHÅLLSTILLSTÅND SOM ARBETSTAGARE

En arbetstagare måste visa ett arbetserbjudande från en arbetsgivare i Sverige. Under 2013 gavs 19 292 tillstånd som arbetstagare.

UPPEHÅLLSTILLSTÅND SOM GÄSTSTUDENT

Studierna ska vara på universitet eller högskola. Under 2013 gavs 7 559 uppehållstillstånd för gäststudier.

UPPEHÅLLSTILLSTÅND FÖR ATT MAN SÖKER SKYDD (ASYL)

Alla har rätt att söka asyl, det är en mänsklig rättighet. Under 2013 gavs 27 098 personer skydd i Sverige sedan de sökt asyl. Sverige gav dessutom 1 900 kvotflyktingar tillstånd att komma till Sverige på den årliga flyktingkvoten.

EU-MEDBORGARE BEHÖVER INTE SÖKA UPPEHÅLLSTILLSTÅND

En EU-medborgare kan bo och arbeta i Sverige utan att behöva söka några tillstånd. EU-medborgare som har sin försörjning tryggad genom egna medel eller anställning har rätt att bosätta sig i Sverige. Under 2013 registrerades 25 501 EU-medborgare som nya migranter i Sverige.

UPPEHÅLLSTILLSTÅND FÖR BESÖK – ELLER VISUM

Bara medborgare i de länder där Sverige eller EU har avtal om viseringsfrihet kan resa in i Sverige utan visum.

Kärlek är det allra vanligaste skälet för att man söker tillstånd att flytta till Sverige.

Över 100 000 personer kommer till Sverige varje år för att förenas med anhörig, arbeta, studera eller vistas längre eller kortare tid i Sverige, t ex EU-medborgare.

75 procent av de som söker tillstånd att bosätta sig i Sverige som anhöriga eller som arbetstagare får ja på ansökan.

Länsstyrelsen
Värmland

Studiematerial från Länsstyrelsen i Värmland.

Text: Kontoret media

Foto: Severus Tenenbaum

Layout och grafik: Bulldozer kommunikationsbyrå